

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 25 листопада 2009 р. № 1426-р
м. Київ

Про схвалення Концепції проекту Закону України «Про загальнодержавну систему надання екстреної медичної допомоги»

1. Схвалити Концепцію проекту Закону України «Про загальнодержавну систему надання екстреної медичної допомоги», що додається.
2. МОЗ разом із центральними і місцевими органами виконавчої влади розробити з урахуванням положень Концепції, схваленої цим розпорядженням, та подати у тримісячний строк Кабінетові Міністрів України проект Закону України «Про загальнодержавну систему надання екстреної медичної допомоги».

Прем'єр-міністр України

Ю. Тимошенко

СХВАЛЕНО

розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 25 листопада 2009 р. № 1426-р

КОНЦЕПЦІЯ

проекту Закону України «Про загальнодержавну систему екстреної медичної допомоги»

Проблема, яка потребує розв'язання

Забезпечення надання екстреної, своєчасної та ефективної медичної допомоги населенню України у разі, коли існує загроза життю людей чи різко погіршився стан здоров'я хворих або постраждалих (далі – екстрена медична допомога), є одним із найважливіших завдань у сфері охорони здоров'я населення країни.

У 2008 р. показник смертності в Україні внаслідок нещасних випадків, травмування і отруєння становив 132,9 на 100 тис. населення (61 377 осіб), що перевищує відповідні показники в країнах Європи у 3-5 разів. При цьому слід зазначити, що в Україні 24% постраждалих померли в лікарнях, натомість у розвинутих державах – 72%.

Однією з основних причин захворюваності є травматизм. У 2007 р. на території держави травми отримали 2 284 166 осіб (491,6 випадку на 10 тис. населення), а у 2008 р. – 2 263 310 осіб (490 випадків на 10 тис. населення).

За статистичними даними, рівень смертності внаслідок нещасних випадків, травмування та отруєння серед населення працездатного віку перевищує рівень смертності внаслідок серцево-судинних та онкологічних захворювань.

Щороку бригади швидкої медичної допомоги здійснюють на виклики громадян понад 13 млн виїздів. Крім того, понад 2 млн осіб отримують екстрену медичну допомогу в лікувально-профілактичних закладах амбулаторно-поліклінічного сектору. У стаціонарних умовах щороку здійснюється лікування понад 1 млн осіб.

Протягом останніх років рівень забезпечення лікувально-профілактичних закладів лікарськими засобами та медичним обладнанням для надання екстреної медичної допомоги підвищився. При цьому недостатньо ефективною є діяльність персоналу, який забезпечує надання екстреної медичної допомоги.

Організація діяльності підрозділів, що забезпечують надання екстреної медичної допомоги, та управління ними потребують визначення єдиних принципів, правил та стандартів, обов'язкових для дотримання на всій території держави, удосконалення нормативно-правової бази з питань надання екстреної медичної допомоги.

Наявні транспортні засоби, їх обладнання та порядок використання не відповідають сучасним вимогам щодо надання екстреної медичної допомоги.

Недостатній рівень знань і практичних навичок у медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги призводить до збільшення кількості випадків ускладнень під час лікування хворих і травмованих та летальних випадків. Актуальною є докорінна зміна системи підготовки і перепідготовки медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги.

Не менш актуальним є питання щодо створення скоординованої системи підготовки та перепідготовки з надання екстреної медичної допомоги постраждалим працівникам, професійні обов'язки яких пов'язані з автомобільним, залізничним, водним та повітряним транспортом, і створення реєстру таких категорій працівників у загальнодержавній системі екстреної медичної допомоги.

Приймальні відділення центральних районних лікарень, багатопрофільних лікарень міст, лікарень швидкої медичної допомоги не відповідають вимогам, установленим у країнах – членах Європейського Союзу щодо надання екстреної медичної допомоги на ранньому госпітальному етапі. Практика чергування лікарень з надання екстреної медичної допомоги є недосконалою.

Мета Концепції

Метою Концепції є визначення основних засад державної політики у сфері надання екстреної медичної допомоги для створення загальнодержавної системи надання екстреної медичної допомоги в Україні, яка є складовою національної безпеки країни.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Виконання державою своїх конституційних обов'язків щодо забезпечення надання громадянам екстреної медичної допомоги можливе лише за умови розподілу на законодавчому рівні між центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, територіальними органами охорони здоров'я та громадянами обов'язків щодо функціонування загальнодержавної системи екстреної медичної допомоги (далі – система).

Єдиним оптимальним способом розв'язання зазначеної проблеми є розроблення проекту та прийняття Закону України «Про загальнодержавну систему екстреної медичної допомоги», у якому повинні бути визначені:

- сфера діяльності Закону;
- місце і роль системи в національній безпеці України та сфері охорони здоров'я держави;
- система та принципи її взаємодії;
- перелік повноважень;
- поняття екстреної медичної допомоги, першої медичної допомоги, служби швидкої медичної допомоги, бригади швидкої медичної допомоги, стандартів надання екстреної медичної допомоги, протоколів надання екстреної медичної допомоги, алгоритму дії медичних працівників під час надання екстреної медичної допомоги, догоспітального етапу надання екстреної медичної допомоги, госпітального етапу надання екстреної медичної допомоги тощо;
- обов'язки та відповідальність центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо управління, фінансування, кадрового та матеріально-технічного забезпечення функціонування системи;
- принципи взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в забезпеченні функціонування зазначеної системи як у повсякденних умовах, так і в період надзвичайного стану;
- порядок навчання, підготовки та перепідготовки медичних і немедичних працівників;
- порядок та умови надання екстреної медичної допомоги на місці події;
- права та обов'язки осіб, що звернулися за екстреною медичною допомогою, в тому числі щодо згоди або відмови від цієї допомоги;
- відповідальність за порушення зазначеного Закону.

Очікувані результати

Прийняття Закону України «Про загальнодержавну систему надання екстреної медичної допомоги» сприятиме забезпеченню захисту конституційного права громадянина України на отримання екстреної медичної допомоги.

Створення системи призведе до збереження щороку життя понад 10 тис. громадян, збереження здоров'я та працездатності понад 200 тис. осіб, сприятиме запобіганню інвалідності в понад 30 тис. осіб переважно працездатного та репродуктивного віку.

Зменшення кількості загиблих і потерпілих від нещасних випадків, випадків настання інвалідності, стійкої та тимчасової втрати працездатності дасть змогу:

- збільшити обсяг валового внутрішнього продукту в результаті стабільної праці громадян, чие життя, здоров'я і працездатність було збережено;
- зменшити видатки на забезпечення соціального захисту і реабілітацію інвалідів, надання їм пільг та адресної допомоги;
- зменшити видатки Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування з тимчасової втрати працездатності на виплату допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, а також видатки Пенсійного фонду України на виплату пенсій;
- відновити кількість населення України за рахунок громадян репродуктивного віку, чие життя, здоров'я і працездатність було збережено;
- адаптувати законодавство України до міжнародних стандартів забезпечення населення екстреною медичною допомогою.

Джерела фінансування

Реалізація Концепції проекту Закону України «Про загальнодержавну систему екстреної медичної допомоги» та розроблення на її підставі відповідного законопроекту спрямовані на вдосконалення організаційних та управлінських засад функціонування єдиної системи надання екстреної медичної допомоги в межах коштів, що передбачатимуться в державному та місцевих бюджетах, а також за рахунок інших джерел.

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/newsnpd?npdList_stind=61